DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

ROK III **Warszawa, dnia 25 maja 1948 r.** **Nr 11**

Treść:

45

ZARZĄDZENIE

MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 27 marca 1948 r.

(Nr PR. 4. IX. 1/7)

w sprawie udziału Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych i podległych przedsiębiorstw i instytucji w Wystawie Ziem Odzyskanych we Wrocławiu.

§ 1.

Z okazji 3-lecia powrotu Ziem Odzyskanych do Polski organizowana jest przez Rząd Wystawa Ziem Odzyskanych we Wrocławiu.

Celem Wystawy jest zaznajomienie całego społeczeństwa oraz zagranicy z dotychczasowymi osiągnięciami w odbudowie życia na Ziemiach Odzyskanych i pełne uświadomienie znaczenia, jakie Ziemie Odzyskane posiadają dla Państwa Polskiego i jego gospodarki narodowej.

Wystawa zostanie otwarta 1 lipca br. i trwać będzie nieprzerwanie przez 3 miesiące, tj. do dnia 1 października br.

Na czele wystawy stoi powołany przez Prezesa Rady Ministrów Komitet Ścisły Wystawy oraz Komisarz Rządu dla Spraw Wystawy, którym jest ob. Wiktor Kościński, Wiceminister Skarbu.

Wystawa składać się będzie z 3-ch zasadniczych działów:

a) **problemowego** — przedstawiającego Ziemie Odzyskane w aspekcie politycznym, społecznym oraz gospodarczym, w ujęciu kompozycyjnym, obejmującym syntetycznie obraz całości osiągnięć polskich na Ziemiach Odzyskanych;
b) **społeczno-gospodarczego** — o charakterze typowo wystawowym w połączeniu ze stałym kiermaszem oraz programem rozrywkowym;
c) **aneksowego** — mieszczącego się poza Wystawą, na terenie m. Wrocławia, i mającego na celu rozszerzenie i pogłębienie tematów ogólno-wystawowych. Będzie to m. in. Wystawa Historyczna w gmachu Uniwersytetu Wrocławskiego.

Powołany do życia Komitet Programowy Wystawy winien w swych pracach doznać jak największego poparcia wszystkich podległych mi departamentów, biur, przedsiębiorstw oraz instytucji, do których Komitet zwróci się o współpracę.

§ 2.

Z uwagi na bardzo ważne polityczne i wychowawcze znaczenie Wystawy oraz krótki okres zakreślony w jej organizacji — zarządzam, aby podległe mi jednostki organizacyjne oraz nadzorowane przez Ministerstwo instytucje udzieliły Komisarzowi Rządu dla Spraw Wystawy oraz podległym mu organom wszelkiej koniecznej pomocy.

§ 3.

Uczestnictwo Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych oraz podległych przedsiębiorstw i instytucyj w Wystawie wynikać będzie z programu Wystawy, zatwierdzone przez Prezesa Rady Ministrów. Zakres uczestnictwa poszczególnych podległych mi przedsiębiorstw i instytucyj, uzgodniony z odnośną Komisją Programową Wystawy, wymaga zatwierdzenia Pełnomocnika Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych dla Spraw Wystawy Ziem Odzyskanych we Wrocławiu.

§ 4.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 27 marca 1948 r.

Minister:

J. Dąb-Kocioł

46

ZARZĄDZENIE

MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 27 marca 1948 r.

(Nr PR. 4. IX. 1/8).

w sprawie ustanowienia Pełnomocnika Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych dla Spraw Wystawy Ziem Odzyskanych we Wrocławiu.

§ 1.

Pełnomocnikiem Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych dla Spraw Wystawy Ziem Odzyskanych we Wrocławiu wyznaczam ob. inż. Zdzisława Chylińskiego, Naczelnika Wydziału Organizacji Rolnictwa M. R. i R. R.

§ 2.

Pełnomocnik dla Spraw Wystawy reprezentuje Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych w Międzyministerialnym Komitecie Koordynacyjnym Wystawy oraz wobec Komisarza Rządu dla Spraw Wystawy i wszelkich innych instytucji, związanych z Wystawą.

§ 3.

Pełnomocnik Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych dla Spraw Wystawy sprawuje ogólny nadzór nad podległymi mi przedsiębiorstwami i instytucjami, w sprawach związanych z Wystawą.

§ 4.

Pełnomocnik dla Spraw Wystawy powołany jest również do wykonywania w imieniu Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych nadzoru nad dobrowolnymi organizacjami i zrzeszeniami rolniczymi oraz placówkami o charaktetrze rolniczo-handlowym w sprawach, związanych z ich uczestnictwem w Wystawie Ziem Odzyskanych we Wrocławiu.

§ 5.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 27 marca 1948 r.

Minister:

J. Dąb-Kocioł

47

PISMO OKÓLNE

z dnia 15 marca 1948 r.

(Nr Wet./4-VI-1/9-47)

w sprawie zwalczania gruźlicy bydła.

Ministerstwo podaje do wiadomości uzupełnienia i poprawki, które należy uczynić w instrukcji Ministerstwa Nr Wet./4-VI-1/9 z dnia 30 września 1947 r. w sprawie zwalczania gruźlicy bydła (Dz. Urz. M. R. i R. R. Nr 12 poz. 109).

W załączniku Nr 1 należy dodać punkt 9 o brzmieniu następującym:

„9. Mleko z zapowietrzonych obór należy sprzedawać tylko po przegotowaniu lub odstawiać do mleczarni, gdzie winno być pasteryzowane."

W załączniku Nr 2:

W dziale I punkt 1 w ostatnim wierszu ostatniego ustępu należy skreślić wyraz „i zamknięciem", nadto na końcu tegu punktu należy dodać zdanie: „W przypadku niezużycia całej zawartości otworzonej ampułki lub buteleczki pozostałość należy zniszczyć".

W dziale I punkt 2 w siódmym ustępie należy skreślić „6 tygodni i zastąpić przez „4 miesięcy"; zdanie to będzie zatem brzmiało: „Należy również uważać, ażeby nie przeprowadzać tuberkulinizacji śródskórnej przed upływem **4 miesięcy** po uprzedniej tuberkulinizacji (wyjątek stanowi ponowne badanie przy reakcji wątpliwej)".

W dziale III punkt b skreśla się „60%", winno być „odkaża się strzyki **70%** alkoholem".

Dyrektor Departamentu:

Dr St. Krauss

48

PISMO OKÓLNE

z dnia 7 maja 1948 r.

(Nr Wet./4-IV-20/14)

w sprawie zwalczania choroby Banga (brucellozy) u bydła.

Ministerstwo wydaje nową instrukcję w sprawie zwalczania choroby Banga (brucellozy) u bydła.

Instrukcję Nr Wet./4-VI--2/8 z dnia 11 września 1947 r. (Dz. Urz. M. R. i R. R. Nr 12, poz. 108) uchyla się.

Dyrektor Departamentu:

Dr St. Krauss

Załącznik Nr 1 do Nr Wet./4-IV-20/4

Tymczasowe wytyczne szczegółowe do zwalczania choroby Banga (brucellozy).

1. Zwalczanie ronienia zakaźnego Banga u bydła oparte zostanie na następujących zasadach:

   a. ochrona obór wolnych od ronienia zakaźnego;

   b. zwalczanie ronienia zakaźnego w oborach zapowietrzonych.

2. Uznanie obory za wolną od ronienia zakaźnego może nastąpić tylko w tych oborach, w których co najmniej od 1 roku nie było wypadku ronienia zakaźnego i w których badanie w kierunku choroby Banga całego pogłowia, przeprowadzone trzykrotnie w odstępie co najmniej 4-miesięcy dawało wyniki ujemne.

3. Celem ochrony obór wolnych od ronienia zakaźnego posiadacz winien:

   a. dokupywać nowe zwierzęta starsze tylko z obór wolnych od ronienia zakaźnego i uprzednio zbadane, w razie zaś braku takich nabywać tylko młode sztuki w wieku od 6 miesięcy do 1 roku po uprzednim zbadaniu; pamiętać należy, że zwierzęta szczepione będą reagować serologicznie dodatnio;

   b. przed wprowadzeniem nowego zwierzęcia do obory przeprowadzić badanie serologiczne krwi i mleka dwukrotnie w odstępie trzymiesięcznym, u byków zaś oprócz badania krwi, należy przeprowadzić badanie spermy; przed uzyskaniem wyników ujemnych w tych badaniach zwierzęta nie mogą być dołączone do reszty stada, lecz muszą być trzymane w odosobnieniu, a byków nie wolno użyć do krycia;

   c. młodzież trzymać w osobnej oborze i skarmiać mlekiem tylko z własnej obory; mlekiem z mleczarni wolno skarmiać tylko po uprzednim przegotowaniu; w razie niemożności trzymania młodzieży w oddzielnej oborze winna ona stać osobno;

   d. dwukrotnie w ciągu roku przeprowadzać badanie krwi wszystkich zwierząt w wieku powyżej 1 roku;

   e. krowy i jałówki kryć tylko własnymi zdrowymi buhajami; w razie konieczności użycia byków obcych winny one być niereagujące i pochodzić z obór uznanych za wolne od ronienia zakaźnego;

   f. urządzić osobne pomieszczenie do cielenia się krów; w wypadku poronienia wydalony płód i błony płodowe mają być przechowywane w chłodzie zdaleka od obory i zapasów karmy aż do przybycia lekarza wet., który obowiązany jest natychmiast przesłać do badania części łożyska (przede wszystkim zmienione patologicznie), następnie próbę krwi zwierzęcia roniącego w 1 miesiąc i w 4 miesiące po poronieniu; do badania można przesyłać także płód lub jego żołądek wraz z treścią (po podwiązaniu przełyku i dwunastnicy) lub odcinek przekrwiony jelita cienkiego;

   g. paść zwierzęta na wspólnych pastwiskach tylko z takim bydłem obcym, które zostało zbadane i uznane za zdrowe.

4. Zabronione jest udzielanie zwierzętom pomocy lekarskiej (zwłaszcza przy porodach) przez osoby, nie będące lekarzami weterynarii.

5. Zasadą zwalczania ronienia zakaźnego w oborach zapowietrzonych jest:

   a. dążenie do wychowu nowego stada, wolnego od ronienia zakaźnego;

   b. eliminacja zwierząt uznanych za zakażone Brucella abortus na podstawie badania serologicznego lub bakteriologicznego.

6. Należy pamiętać, że szybką likwidację zarazy osiągnie się wówczas, gdy zakażone zwierzęta usunie się jak najprędzej z obory. Usunięcie ich jest tym ważniejsze, gdy nie można należycie odosobnić zwierząt zdrowych i zakażonych.

   Likwidację zwierząt zakażonych należy przeprowadzać w zależności od stopnia niebezpieczeństwa w rozpowszechnianiu zarazy, a więc:

   a. poddawać natychmiastowemu ubojowi (lub kastracji) byki uznane za zakażone na podstawie badania serologicznego i bakteriologicznego;

   b. poddawać ubojowi w stosunkowo szybkim tempie zwierzęta reagujące dodatnio, nie opłacające się gospodarczo np. jałowe, dające mało mleka i chore. Zwierzęta winny być poddawane ubojowi w najbliższych rzeźniach z adnotacją na świadectwach pochodzenia „Bang"; w rzeźni winny być niszczone narządy płciowe i krew; wymię dopuszcza się do spożycia jako warunkowo zdatne.

7. Postępowanie w oborach zapowietrzonych winno być prowadzone następująco:

   A. całkowicie odosobnić zwierzęta reagujące ujemnie od zwierząt reagujących dodatnio; o ile jest niemożliwe trzymanie zwierząt w dwóch pomieszczeniach, należy rozdzielić dotychczasową oborę przez zbudowanie ściany drewnianej; gdzie i tego nie można zrobić, należy ustawić osobno zwierzęta zakażone; po oddzieleniu zwierząt reagujących od niereagujących

należy zwierzęta niereagujące poddawać badaniom serologicznym w odstępach 4-miesięcznych;

B. zwierzęta, mające rodzić (ewent. poronić), należy umieszczać w osobnym pomieszczeniu tzw. oborze do cielenia, z której zwierzęta można wypuszczać najmniej w 14 dni po porodzie (poronieniu) lub w 10 dni po ustąpieniu wypływu z pochwy; przed powrotem do ogólnej obory zwierzęta muszą być oczyszczone i obmyte, nadto zewnętrzne narządy płciowe, ogon, wymię i nogi winny być odkażone 3% lizolem.

Obora do cielenia:

a. winna być specjalnie w tym celu wybudowana; jeżeli nie ma możności na to, wówczas na urządzenie jej można wybrać miejsce w innym budynku lub nawet może to być szczelną ścianą odgrodzona część tej samej obory z osobnym wejściem; obory do cielenia należy urządzić dwie: jedną dla krów niereagujących, drugą dla krów reagujących, pożądane jest urządzenie w każdej z tych obór większej ilości przegród; obory do cielenia dla krów niereagujących i reagujących winny być w oddzielnych budynkach;

b. winna posiadać podłogi i ściany łatwe do oczyszczenia i odkażenia; przy tym nie można dopuścić, aby jakiekolwiek ścieki, wydzieliny, wydaliny lub nawóz z obory do cielenia przedostawały się do pomieszczeń ogólnych dla bydła;

c. winna być zaopatrzona w oddzielne przedmioty użytku oborowego; nie wolno w niej używać ogólnego sprzętu oborowego;

d. winna być po każdorazowym użyciu dokładnie odkażona, a poza tym w czasie postoju w niej zwierząt należy możliwie najczęściej przeprowadzać odkażanie; łożysko i obornik z niej winny być bezwzględnie niszczone przez spalenie lub głębokie zakopanie.

C. Przychówek należy trzymać osobno lub razem ze zwierzętami reagującymi ujemnie;

D. cielęta należy karmić mlekiem od krów reagujących ujemnie lub mlekiem przegotowanym; pierwszego i drugiego dnia po urodzeniu cielę mogłoby spożywać siarę od własnej matki, nawet gdy ona jest zakażona, ale tylko w tym wypadku, o ile matka nie wydziela z mlekiem pał. Banga, potem ciele należy oddzielić;

E. oddzielny personel winien być do obsługiwania zwierząt zdrowych i zakażonych oraz oddzielne przedmioty użytku oborowego; o ile nie ma tylu osób, należy wpierw obrządzić zwierzęta zdrowe, a potym zakażone, poczym starannie umyć ręce oraz odkazić ręce i obuwie (nogi); wskazane byłoby zaopatrzenie personelu oborowego w łatwe do okażania buty gumowe;

F. pastwiska i wodopoje muszą być oddzielne dla zwierząt zdrowych i zakażonych;

G. mleko z zapowietrzonych obór wolno sprzedawać tylko po przegotowaniu lub odstawiać do mleczarni, gdzie winno być pasteryzowane;

H. w wypadku poronienia w oborze zdrowej wydalony płód i błony płodowe mają być przechowywane w chłodzie zdaleka od obory i zapasów karmy aż do przybycia lekarza wet., który obowiązany jest natychmiast przesłać do badania części łożyska (przede wszystkim zmienione patologicznie), następnie próbę krwi zwierzęcia roniącego w 1 miesiąc i w 4 miesiące po poronieniu; do badania można przesyłać także płód lub jego żołądek wraz z treścią (po podwiązaniu przełyku i dwunastnicy) lub odcinek przekrwiony jelita cienkiego; o ile poronienie spowodowane było chorobą Banga, należy przeprowadzić badanie serologiczne całej obory zdrowej i niezwłocznie potym odosobnić zwierzęta zakażone.

8. Obowiązek urządzenia obory do cielenia jest podstawowy i nie wolno rozpocząć akcji w oborze, której posiadacz pomieszczenia takiego nie urządzi.

9. Obora, w której rozpoczęto akcję zwalczania ronienia zakaźnego może być obsługiwana tylko przez buhaje nieragujące serologicznie. Do buhaja mogą być do-

prowadzane tylko zwierzęta niereagujące serologicznie.

W oborach zapowietrzonych krowy rodzące normalnie o czasie mimo reakcji serologicznej dodatniej oraz krowy, które miały poród przedwczesny lub poroniły, mogą być kryte dopiero po upływie 3 miesięcy po ocieleniu lub poronieniu i to pod warunkiem, że nie wykazują zmian chorobowych narządów płciowych.

W zagrodzie zapowietrzonej należy dla każdej grupy krów (reagujących i niereagujących serologicznie) przeznaczyć osobnego zdrowego buhaja, przy czym buhaj wyznaczony dla grupy zwierząt reagujących nie może być używany do krycia innych zwierząt. W wypadku niemożliwości posiadania dwóch buhajów należy stosować stuczne unasienianie, jeśli zaś nie można go przeprowadzić, należy przedsiębrać środki ostrożności w stosunku do posiadanego buhaja: po pokryciu zwierzęcia zakażonego przepłukać napletek środkami odkażającymi, po czym przez jeden dzień buhaj nie powinien być używany.

10. Do obory zapowietrzonej nie wolno wprowadzać nowych zwierząt. W wypadkach konieczności gospodarczej można wprowadzić do zagrody nowe zwierzę, lecz tylko do obory ze zwierzętami niereagującymi i tylko zwierzę uznane za wolne od ronienia zakaźnego. Jeżeli nie ma ono odpowiedniego świadectwa należy przed wprowadzeniem nowego zwierzęcia do obory przeprowadzić badanie serologiczne krwi i mleka, u byków zaś badanie spermy, dwukrotnie w odstępie trzymiesięcznym; przed uzyskaniem wyników ujemnych w tych badaniach zwierzęta nie mogą być dołączone do reszty stada, lecz muszą być trzymane w odosobnieniu.

11. Obory winny być przynajmniej 2 razy na rok oczyszczane i odkażane.

12. Świń nie należy umieszczać w oborach dla bydła rogatego.

13. Stosowanie jakichkolwiek szczepionek przeciwko ronieniu zakaźnemu Banga z wyjątkiem wskazanych przez Ministerstwo jest bezwzględnie zabronione.

Załącznik Nr 2 do NrWet./4-IV-20/14

INSTRUKCJA

w sprawie postępowania lekarsko-weterynaryjnego celem stwierdzenia choroby Banga u bydła

I. Badanie krwi.

1. Pobranie krwi należy przeprowadzić przed tuberkulinizacją i nie wcześniej, jak po upływie 8 tygodni od ostatniego badania w kierunku choroby Banga.

2. Krew należy pobrać od wszystkich sztuk bydła powyżej 1 roku życia (z wyjątkiem wołów), które znajdują się w danej zagrodzie. Od zwierząt szczepionych szczepionką szczep 19. również należy pobierać krew do badania.

3. Krew pobiera się z żyły jarzmowej na wysokości górnej 1/3 szyi. Dla lepszego uwidocznienia żyły można zacisnąć szyję zwierzęcia paskiem lub postronkiem.

4. Miejsce pobrania krwi na skórze należy przed wbiciem igły odkazić alkoholem.

5. Do pobrania krwi używać należy świeżej igły do każdego zwierzęcia.

6. Krew należy pobierać do wyjałowionych probówek, nadesłanych przez P. I. W. i oznaczonych liczbą porządkową, odpowiadającą spisowi zwierząt w danej oborze.

7. Pobrane próby krwi należy przesłać do wyznaczonego dla danego terenu Wojewódzkiego Zakładu Higieny Weterynaryjnej. Celem zapobieżenia zbiciu się probówek należy pod stelarze oraz na wierzch probówek położyć warstwy papieru lub waty. Na górnej warstwie waty należy położyć wykaz zwierząt, po czym skrzynkę zamknąć i wysłać jako przesyłkę ekspresową.

8. Badanie krwi w pracowniach przeprowadzane będzie przy pomocy aglutynacji probówkowej w rozcieńczeniach 1 : 25, 1 : 50, 1 : 100 i 1 : 200 oraz w wypadkach wątpliwych odczynu wiązania dopełniacza.

Krew byków będzie badana za pomocą obydwu reakcji.

9. Miano aglutynacyjne 1 : 100 uważa się za dodatnie, miano aglutynacyjne 1 : 50 uważa się za podejrzane.

10. Wszystkie pracownie rozpoznawcze winny używać do badania jednakowego antygenu.

II. Badanie mleka.

1. Mleko do badania przesyła się w ilości co najmniej 100 cm^3. Wymię starannie obmywa się ciepłą wodą z mydłem, odkaża się strzyki 70% alkoholem, obsusza się watą lub gazą jałową, potym zdaja się kilka pierwszych wytrysków mleka do przeznaczonego w tym celu kubła, następnie do specjalnie przygotowanego jałowego naczynia, napełniając je całkowicie, aby uniknąć zmaślania. Pobrane próby mleka należy natychmiast wstawić do zimnej wody, by je odpowiednio przechłodzić, następnie celem zapobieżenia ścięciu się mleka (zwłaszcza w porze ciepłej) w czasie przesyłki należy na 100 cm^3 mleka dodać 0,5 gr kwasu bornego lub 5 kropli 0,2% Kalium bichromatum. Najlepiej pobierać mleko do badania z udoju rannego.

2. Miano aglutynacyjne mleka z poszczególnych ćwiartek 1 : 40 uważa się za wynik dodatni, miano aglutynacyjne 1 : 20 za wątpliwy.
Przy badaniu mleka zmieszanego łącznie z 4 ćwiartek miano aglutynacyjne 1 : 10 uważa się za wynik dodatni i wówczas należy zbadać mleko z każdej ćwiartki osobno.

III. Postępowanie w wypadku poronienia.

1. W wypadku poronienia lekarz wet., przeprowadzający badanie, obowiązany jest niezwłocznie przesłać do badania do właściwej pracowni rozpoznawczej co najmniej 2 — 3 kotyledony łożyska (przede wszystkim patologicznie zmienione) oraz próbę krwi i mleka wraz z pismem przewodnim.

2. W wypadku przesyłania płodu, żołądków lub odcinka jelita, należy uważać, by były zapakowane w skrzynkę z podściółką z torfu lub trocin, żeby w nią wsiąkał wydzielający się ewentualnie płyn. Płód, żołądki lub jelito dla zabezpieczenia przed gniciem należy owinąć w szmatkę zanurzoną w 1% formalinę lub 1% roztwór karbolu i dokładnie wyżętą.

3. Pracownia przeprowadzi badanie bakteriologiczne próbek łożysk w kierunku pał. Banga i gruźlicy, a w wypadku negatywnych wyników badania przeprowadzi badania krwi i mleka.

IV. Badanie spermy.

1. Spermę należy pobierać od byków przy użyciu wyjałowionej alkoholem sztucznej pochwy do jałowych probówek.

2. Probówki z pobraną spermą należy umieścić w termosie z lodem i przesłać wraz pismem przewodnim, zawierającym wyniki badania klicznicznego do Zakładu Chorób Bydła P. I. W. w Puławach lub odpowiedniego terenowo Wojewódzkiego Zakładu Higieny Weterynaryjnej. Jednocześnie ze spermą należy przesłać do badania krew od danego buhaja.

3. W wypadku podejrzenia o zakażanie chorobą Banga lub o jałowość, nie mogąc pobrać nasienia we własnym zakresie, należy porozumieć się z Zakładem Chorób Bydła P. I. W., który w miarę możności deleguje swego pracownika celem pobrania próbek.

4. Badanie spermy winno być przeprowadzane serologicznie (miano aglutynacyjne 1 : 25 — wynik dodatni) i bakteriologicznie (preparat mazany, wysiew i szczepienie świnki morskiej).

Załącznik Nr 3 do Nr. Wet./4-IV-20/14

INSTRUKCJA

w sprawie szczepień przeciwko chorobie Banga u bydła za pomocą szczepionki szczep 19.

1. Szczepionka jest hodowlą żywą szczepu 19 Brucella abortus. Produkowana może być tylko przez Państwowy Instytut Weterynaryjny.

2. Szczepienie może być przeprowadzane tylko w zagrodach, w których znajdują się zwierzęta zakażone chorobą Banga lub które są specjalnie narażone na zarażenie.

Szczepienie może być przeprowadzane tylko po otrzymaniu zezwolenia z Departamentu Weterynarii, któremu ma być przedłożona prośba o zezwolenie przy załączeniu wyników badań serologicznych lub badań bakteriologicznych łożyska lub płodu. O udzielonym zezwoleniu Departament powiadomi właściwy Urząd Wojewódzki i P. I. W.

3. Szczepienia przeprowadza się na boku szyi: 1 zastrzyk podskórny szczepionki zawierającej najmniej 60 miliardów żywych pałeczek (= 5 cm^3 szczepionki).

Szczepienie przeprowadza się u młodego bydła w wieku od 6 do 9 miesięcy. W razie istotnej potrzeby szczepienie może być przeprowadzone u jałówek starszych, a nawet krów, z tym, że zwierzęta zdatne do rozpłodu nie mogą być pokrywane wcześniej jak po 2 miesiącach po szczepieniu. Niewskazane jest szczepienie krów i jałówek cielnych powyżej 4 mies. ciąży oraz byków.

Wzbronione jst szczepienie zwierząt zakażonych.

Lekarz weterynarii, przeprowadzający szczepienie, winien zachować wielką ostrożność przy zabiegach, ażeby uniknąć zakażenia siebie oraz innych osób.

4. W oborach, w których przeprowadzane będzie szczepienie, bezwzględnie musi być urządzone izolowane pomieszczenie do cielenia, gdzie będą umieszczane zwierzęta, mające rodzić lub poronić.

Pomieszczenie to w czasie postoju w nim zwierząt winno być możliwie najczęściej jak najstaranniej oczyszczane i odkażane.

5. Po każdym poronieniu lub porodzie przedwczesnym zwierzęcia szczepionego należy posłać próbki łożyska i próbkę krwi do Wojewódzkiego Zakładu Higieny Weterynarynej wraz z dokładnymi danymi w piśmie przewodnim.

6. Państwowy Instytut Weterynaryjny dostarczać będzie szczepionkę tylko na polecenie, które będzie mu przesłane przez Departament Weterynarii.

P. I. W. winien prowadzić ścisłą kontrolę wysyłek, gdzie winny być zapisane, oprócz daty wysyłki i ilości wysłanej szczepionki, nazwiska i adres lekarzy weterynarii, którzy otrzymali szczepionkę, numer zezwolenia i zagrody szczepione. Księga kontroli wysyłek winna być okazana na każde żądanie przedstawicielowi Departamentu Weterynarii.

7. Wobec tego, że szczepionka jest bardzo wrażliwa na wpływy zewnętrzne, winna być używana możliwie natychmiast po otrzymaniu przez lekarza weterynarii w terminie nie przekraczającym okresu jej ważności. Szczepionka winna być trzymana w chłodzie aż do chwili zastrzyku (w temperaturze 0^0 do $+ 4^0$ C — w termosie z lodem).

8. W czasie szczepień lekarz weterynarii zobowiązuje posiadaczy bydła do ścisłego zastosowania się do przepisów, zawartych w instrukcji „Tymczasowe wytyczne szczegółowe do zwalczania choroby Banga (brucellozy)", której odpis wręcza posiadaczowi bydła.

Redakcja i Administracja: Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych, Warszawa, Nowogrodzka 50

Wydział Prasy i Informacji. Pokój 107. Tel. 887-84. Cena zł 25

Konto P. K. O. I — 1888. Dziennik Urzędowy Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych w Warszawie.

PWZG Warszawa, Tamka 3. 2500. Zam. 655. V.48. B-52405